

Wydawca: Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Redaktor naczelna: Prof. dr hab. Sławomir Górniak.

Zespół redakcyjny: dr hab. Jerzy Ciborowski (redaktor prowadzący), mgr inż. Piotr Jędrzejczyk, mgr inż. Zofia Przybylski, mgr inż. Dorota Michałowska, mgr inż. Elżbieta Zawadzki, Andrzej Smoluk, Mieczysław Luty, mgr inż. Andrzej Leśniak, Katarzyna Szuszkiewicz.

Redakcja techniczna: Irena Olszewska, Grażyna Klamut.

Dział sprzedaży: Zbigniew Targalski

Adres wydawcy i redakcji:

37-700 Przemyśl, ul. Łukasińskiego 7

tel (0-16) 678 33 19

e-mail: paha@rusnauka.com

Druk i oprawa:

Sp. z o.o. «Nauka i studia»

Cena 54,90 zł (w tym VAT 22%)

Materiały VII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Dynamika naukowych badań - 2011»

Volume 12. Filologiczne nauki.: Przemyśl. Nauka i studia - 96 str.

W zbiorze ztrzymają się materiały VII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Dynamika naukowych badań - 2011». 07 - 15 lipca 2011 roku po sekcjach: Filologiczne nauki.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część ani całość tej publikacji nie może być bez zgody

Wydawcy – Wydawnictwa Sp. z o.o. «Nauka i studia» – reprodukowana,

Użyta do innej publikacji.

FILOLOGICZNE NAUKI

METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA I LITERATURY

К.п.н. Уткина Т.В.

Мордовский государственный педагогический институт, Россия

ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ СТРАТЕГИИ СОПРЯЖЕННОГО ИЗУЧЕНИЯ РАЗЛИЧНЫХ ЛИТЕРАТУР В СВЕТЕ ФОРМИРОВАНИЯ АКСИОЛОГИЧЕСКОЙ ДОМИНАНТЫ ЛИЧНОСТИ ШКОЛЬНИКА

Известно, что разработка программы этнокультурного образования должна учитывать, с одной стороны, перспективы развития российского образования, а с другой стороны, интересы развития национальных культур. Институциональная перспектива образования – это образовательные сети и индивидуальные образовательные программы.

Наряду с принципами персонификации, ориентации, интеграции, доступности, природосообразности, в основу учебно-воспитательного процесса должны лечь основополагающие принципы:

- принцип «диалога культур», который исключает абсолютизацию национальной специфики, ведущей к изоляции культуры, и позволяет подчеркнуть значимость каждой культуры вне зависимости от наличия или отсутствия государственности у народа – ее носителя, от его компактного или дисперсного проживания;

- принцип поликультурности, основанный на представлении о многокультурности человеческого бытия, равноправности культур в социальной жизни, необходимости взаимодействия на поликультурном пространстве как способе преумножения созидательных возможностей человека;

- принцип социализации, который понимается как формирование содержания образования с учетом коллективистского характера жизнедеятельности личности учащегося, его потребности в соотношении себя с определенными нормами, традициями, социальными ориентациями.

Соблюдение названных принципов, учитывающих этнокультурную проблематику содержания образования, в сочетании с такими принципами, как научность, системность, последовательность, прочность, связь обучения с жизнью, воспитывающая направленность обучения, в наибольшей степени отвечает реалиям настоящего времени и перспективному развитию общества и каждой личности.

Приобщение к культуре и традициям мордовского, русского и других народов, проживающих в Республике Мордовия, к общечеловеческим ценностям. При изучении родного языка и литературы особое внимание уделяется нацио-

новке, приучает школьников варьировать процесс переработки воспринимаемой информации в зависимости от поставленной цели, т. е. пользоваться разными видами аудирования и чтения. Таким образом, делаем вывод о том, что обучающие тесты представляют собой важный промежуточный этап в работе по овладению языковым материалом, развитию речевых умений, освоению различных видов аудирования и чтения...

Тесты, реализующие ту или иную функцию, внешне схожи, но решают разные задачи, и поэтому к их содержанию и проведению предъявляются различные требования. Так, например, для контролирующего теста характерны однократное повторение тестируемой единицы, противопоставление её другим единицам лишь по одному какому-либо признаку, помещение её обязательно в качестве искомой, одноразовое выполнение теста и т. д. Это свидетельствует о том, что использование тестов в практике преподавания иностранных языков оправдано, однако и в теоретических исследованиях и при составлении тестов следует четко разграничивать их функции, с тем, чтобы использовать их реальные возможности для повышения эффективности учебного процесса. Подтверждению этого может служить проведение тестирования рамках единого государственного экзамена в современных Российских школах...

Литература:

1. Денисова Л.Г., Симкин В.Н. Об итоговом контроле обученности иностранным языком // Иностранные языки в школе. – №2. 2009.
2. Рогова Г.В., Рабинович Ф.М., Сахарова Т.Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Просвещение, 2010. 3. Поляков О.Г. О некоторых проблемах использования тестов как одного из средств контроля обучения школьников по иностранному языку // Иностранные языки в школе – №2 – 2011.
4. Розенкранц М.В. Использование тестовой методики при обучении чтению текстов различных функциональных стилей в старших классах. // Контроль в обучении иностранным языкам в средней школе: Кн. для учителя: Из опыта работы / Ред.-сост. В.А. Слободчиков. -М.: Просвещение, 2007..

Рак О.М., Синиця В.Г.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

ЕЛЕМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ ТА ЛАТИНСЬКОЇ МОВ ЯК ЗАСІБ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Останніми роками обговорення феномену дистанційного навчання набуває все більшої актуальності. З'явилося чимало публікацій, присвячених питанням дистанційних технологій навчання [2; 4], аналізу результатів впровадження ди-

станційного навчання іноземних та латинської мов у вишах України [3; 5; 6], що й спонукало нас розкрити своє бачення цієї проблеми.

Мета нашої статті – поділитися досвідом наповнення серверу дистанційного навчання на кафедрі іноземних мов Буковинського державного медичного університету (БДМУ).

Поєднання традиційного і елементів дистанційного навчання у БДМУ практикується з січня 2011 року, коли студенти I-II курсів медичного факультету за спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медична психологія», «Стоматологія», «Фармація» почали використовувати дистанційні курси під час самостійної підготовки з іноземних та латинської мов в позааудиторний час. Перед викладачами кафедри постало завдання підібрати необхідну навчальну інформацію, підготувати контрольні питання і тести та наповнити ними сервер дистанційного навчання «Moodle» (Modular Object Oriented Distance Learning Management System), до якого мають доступ студенти нашого вишу.

Термін «Distance Education» був запозичений з англійської мови, а сама методика викладання – з освітніх програм таких провідних країн світу, як Великобританія, Канада, Франція та, особливо, США, де дистанційне навчання є дуже популярним. А саме поняття дистанційної освіти охоплює різні моделі, методи і технології навчання, за яких викладач і студент просторово розділені, але при цьому між ними відбувається спілкування в режимі *on-line*.

Дистанційний курс (ДК) з латинської мови укладено на матеріалі навчальних посібників «Studeamus Linguae Latinae» (Чернівці: Медуніверситет, 2010), «Основи лікарської рецептури: комплекс лексико-граматичних і тестових завдань» (Чернівці: Медуніверситет, 2008), «Клінічна термінологія» (Чернівці: Буковинська державна медична академія, 1999), які пропонуються першокурсникам у якості основної літератури. ДК вміщує 17 тем, які забезпечують лексико-фонетичним і граматико-синтаксичне вивчення теми «Фонетика. Структура анатомо-гістологічного терміну» і 16 тем, покликаних здійснити лексико-синтаксичне забезпечення теми «Фармацевтична термінологія» і лексичне та аналітико-синтаксичне опрацювання теми «Клінічна термінологія».

Структура кожного заняття у ДК є такою:

- назва теми;
  - кількість годин, що відводиться на її вивчення за програмою;
  - науково обгрунтована актуальність вивчення конкретної теми;
  - перелік знань, вмінь і навичок, яких має набути студент після засвоєння конкретної теми;
  - короткий, підібраний за принципом селективності, теоретичний матеріал з теми;
  - питання для самоконтролю;
  - рекомендована література.
- Позитивними моментами користування Moodle, на наш погляд, є:
- достовірність інформації;
  - єдина за змістом і структурою система знань;
  - об'єктивна відборю змісту навчання;

- багаторазовість доступу до інформації;
- необмеженість у часі доступу і виконанні дії;
- функція тренувального контролю (шляхом відповіді на контрольні питання);
- забезпечення принципу наочності;
- постійна можливість удосконалення, доповнення, розширення, оновлення викладачем наявної інформації згідно вимог часу;
- джерело інформації, яке може замінити інформацію, подану на практичних заняттях або в підручниках.

Виходячи з аналізу цілої низки публікацій, саме змішана форма (гібридне) навчання, тобто інтеграція очних і дистанційних форм, є найбільш перспективною моделлю для медичних вишів. Вона є цілком доречною для нашої кафедри (іноземних мов), зокрема, для навчання студентів-медиків іноземним мовам за професійним спрямуванням, оскільки уможливіє використання курсів дистанційного навчання для поглиблення раніше отриманих ними знань в школі, а також для консультацій, отримання додаткової інформації і, навіть, для самооцінки набутих знань.

При підготовці і проведенні занять у системі Moodle викладач використовує набір елементів курсу, до якого входять: дидактичний матеріал, граматичний, додатковий, аудіо-відео, тестовий самоконтроль та ін. Перед викладачем стоїть завдання – аби форми навчання відповідали меті і цілям занять, поєднуючи, таким чином, сполучення різних елементів курсу та організовуючи вивчення поданого матеріалу.

Створення навчально-інформаційного порталу дає можливість студентам здійснювати самонавчання незалежно від місця їхнього знаходження, у будь-який зручний для них час, а принцип його усвідомлення означає осмислення студентом процесу самостійної роботи і власних дій щодо її організації.

Безумовно, робота викладачів щодо розширення елементів дистанційного навчання та наповнення ними серверу Moodle потребує продовження. Видається необхідним винесення активного лексичного мінімуму, створення різнотипових (рецептивних, репродуктивних, продуктивних) позанятійних вправ і завдань підготовчого та тренувального характеру [1], комплектації тестових завдань для роботи в режимі on-line, максимальний аудіо- та відео супровід і б. ін.

Тож, одним із важливих завдань сучасної освіти є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють інформаційно-комунікаційними технологіями навчання і можуть самостійно здобувати знання. Саме тому, за вимогами Болонського процесу, збільшується частка самостійної роботи студентів у навчальних програмах з усіх дисциплін. А якщо говорити про наших студентів – майбутніх лікарів, то у них повинні бути сформовані навички постійно вчитись, самовдосконалюватись, використовуючи при цьому дистанційні технології навчання.

Експрес-опитування наших студентів на предмет ефективності впроваджених елементів дистанційного навчання та контроль за частотою відвідування ними сайту кафедри свідчать про перспективність цієї форми навчання.

Література:

1. Романишина Л. М. Система поетапного контролю навчальної діяльності студентів педагогічних університетів за модульно-рейтинговою технологією навчання з дисциплін природничого циклу: автореф. дис. докт. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти в Інституті педагогіки і психології професійної освіти АПН України» / Л. М. Романишина. – Київ, 1998. – С.10.

2. Світлична Є. І. Дистанційні технології навчання як одна із форм оптимізації навчального процесу / Є. І. Світлична // Актуальні проблеми підвищення ефективності практичних занять з латинської мови. – Івано-Франківськ, 2009. – С.19-24.

3. Синиця В. Г. До проблеми дистанційної і заочної форми навчання на фармацевтичному факультеті / В. Г. Синиця, О. М. Рак // Концептуальні основи навчання іноземним мовам у вищих медичних навчальних закладах України у контексті Болонської декларації та проблеми навчання латинській фармацевтичній термінології у світі болонського процесу. – Львів, 2008. – С. 52-55.

4. Скалій Л. І. Використання інформаційних технологій у формуванні професійної компетенції майбутнього вчителя іноземних мов / Л. І. Скалій // Іноземні мови. – 2003. – №4. – С. 5-9.

5. Шуневич Б. І. Вітчизняний досвід дистанційного навчання іноземних мов / Б. І. Шуневич // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи лінгвістичних досліджень в умовах глобалізаційних процесів». – Тернопіль, 2009. – С.242-244.

6. Шуневич Б. Методика роботи з дистанційним курсом англійської мови при комбінованому навчанні студентів / Шуневич Б., Мусійовська О., Калужна Г. // Міжнародний семінар «Розбудова суспільства знань для молоді шляхом використання технологій XXI століття». – Київ, 2005. – С.173-176.

К.п.н. Казакова О.П.

Уральский государственный педагогический университет

ОЦЕНКА СФОРМИРОВАННОСТИ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ ВЫПУСКНИКА ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ВУЗА

Современные процессы преобразования системы высшего профессионального образования требуют не только пересмотра содержания обучения иностранным языкам, но и выработки единых требований к измерению уровня сформированности иноязычной компетентности. Авторы рабочих учебных программ при определении содержания обучения должны исходить из тех компетенций, которые заданы федеральным государственным образовательным стандартом высшего профессионального образования, и на их основе вычлениать конкретные дескрипторы, по которым и определяется исходный или итоговый уровень сформированности иноязычной компетентности.